

TÜRKİYE'DE JEODEZİ VE FOTOGRAMETRİ MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİNİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Derya MAKTAV (İTÜ)

Doç. Dr. Halil ERKAYA (YTÜ)

GİRİŞ

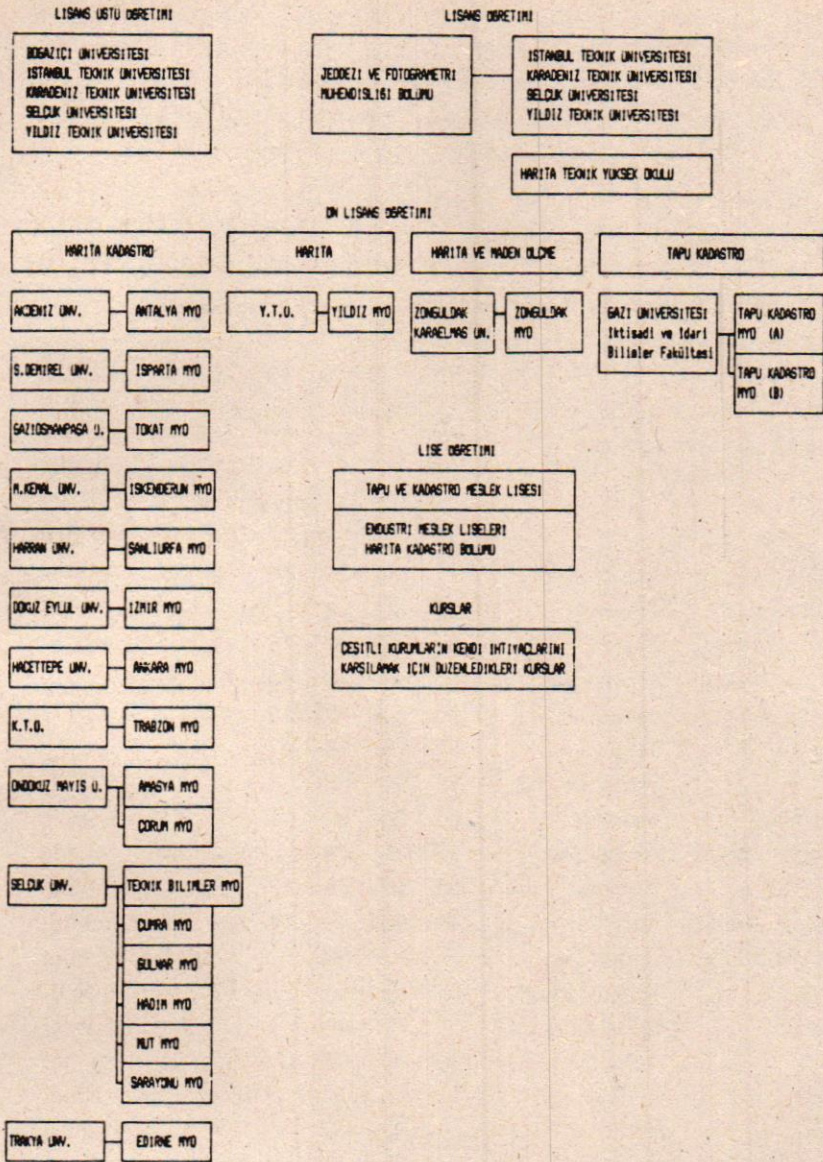
Türkiye'de jeodezi ve fotogrametri eğitimi, 1949 yılında Yıldız Teknik Okulu'nda İnşaat, Makina, Elektrik ve Mimarlık Bölümleri'ne Harita ve Kadastro Bölümü'nün eklenmesiyle başlamıştır. Daha sonra 1968'de KTÜ'nde 1969'da İTÜ'nde ve son olarak 1972'de Konya DMMA'nde Bölümler açılmıştır. 1982 yılında çıkarılan bir kararname ile de tüm bölümlerin ismi, Jeodezi ve Fotogrametri mühendisliği olarak değiştirilmiştir /1/. 1988 yılından beri, boğaziçi Üniversitesi'ne bağlı Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma enstitüsünde ise sadece lisans üstü seviyede jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğretimi yapılmaktadır.

Bu çalışmanın amacı da, yurdumuzdaki jeodezi ve fotogrameti eğitiminin genel bir değerlendirmesini yapmaktır.

JEODEZİ VE FOTOGRAMETRİ MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİNDE GENEL DURUM

İTÜ, KTÜ ve SÜ'nde yalnızca gündüz öğretimi yapılmaktadır. 1971 yılında İDMMA Harita ve Kadastro Mühendisliği Bölümü'nde gece öğretimine başlanmıştır. YÖK yasasının yürürlüğe girmesinden sonra da, gece öğretimi, YTÜ'nde özverilerle 1989 yılına kadar devam etmiştir. 1989/1990 öğretim yılından itibaren YTÜ'de gece bölümü 2. program olarak gündüze dönüştürülmüştür. 1992/93 öğretim yılında yalnızca son sınıflarda gece öğretimi sürdürülmekte olup 1. sınıflar, 3 paralel sınıfa bölünmüştür. Yine aynı yıl ikinci öğretime 40 kişilik kontenjan ayrılmıştır. Selçuk Üniversitesinde ikinci öğretime 50 kişilik kontenjan ayrılmış, İTÜ ikinci öğretime geçmemiş, KTÜ'nde ise ikinci öğretim için Bölüm'e kontenjan ayrılmamıştır /3/.

YÖK yasasının yürürlüğe girmesiyle, ön lisans düzeyinde diploma veren 2 yıllık meslek okulları açılmıştır. Lisans ve lisans üstü eğitim veren YTÜ ve KTÜ'nde 1'er SÜ'nde 6 meslek yüksek okulu bulunmaktadır. Bunların dışında kalan 13 meslek yüksek okulu ise lisans ve lisans üstü düzeyde jeodezi ve fotogrametri mühendisliği eğitimi verilmeyen 11 üniversite bünyesinde

Çizelge 1. Türkiye’de Jeodezi ve Fotogrametri eğitimi veren okulların genel şeması.

bulunmaktadır (Çiz. 1). 21 meslek yüksek okulundaki kontenjan toplamı, 1992/93 öğretim yılı için 965'tir (Çiz. 2) /2/. 5 meslek yüksek okulunda ikinci öğretime 135 kişilik kontenjan ayrılmıştır /3/. Ayrıca lisans eğitimine kayıt olup 1. ve 2. sınıf derslerinin tamamını verenler, istemeleri halinde ön lisans diploması alabilmektedirler. Ancak, lisans programından bu şekilde ön lisans diploması olarak ayrılan, yok denecek kadar azdır. Ön lisans diploması alanların, belirli bir diploma ünvanı ve statüsü bulunmamaktadır.

Tapu ve Kadastro Meslek Lisesinde yıllardan beri teknisyen yetiştirilmektedir. Ayrıca endüstri meslek liselerin harita ve kadastro bölümleri de mevcuttur. Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi'ni bitirenlerin iş bulma güvencelerine karşın endüstri meslek liselerinin harita ve kadastro bölümü bitirenlerin böyle bir iş bulma güvenceleri bulunmamaktadır. Bu okullarda yeterli düzeyde ve sayıda eğitim veren kişi sayısı da pek fazla değildir. Ayrıca eğitim kurumları dışında çeşitli meslek kuruluşlarının kendi gereksimlerinin karşılamak için düzenledikleri kurslar da bulunmaktadır.

No	Üniv.	MYO	Genel kontenjan			ÖSS yüzdeleri			1992 2. öğr. kont.
			1990	1991	1992	1989	1990	1991	
1	Akdeniz	Antalya	75	75	75	11	8	14	
2	S. Demirel	Isparta	20	30	40	-	10	10	
3	Gaziosmanpaşa	Tokat	60	60	60	15	11	17	25
4	Mustafa Kemal	İskenderun	60	60	60	12	10	17	
5	Harran	Şanlıurfa	50	50	50	15	13	12	30
6	Dokuz Eylül	İzmir	65	65	50	7	6	12	
7	Gazi	TKMYO (A)	50	60	60	6	5	7	
8	Hacettepe	Ankara	60	60	60	8	7	12	30
9	Z. Karaelmas	Zonguldak	30	30	40	-	14	14	
10	KTÜ	Trabzon	50	50	50	12	9	14	
11	Ondokuz Mayıs	Amasya	40	40	40	14	10	16	30
12	Ondokuz Mayıs	Çorum	-	-	30	-	-	-	
13	Selçuk	Teknik Bilim.	40	40	40	11	9	12	20
14	Selçuk	Çumra	-	-	40	-	-	-	
15	Selçuk	Gülnar	40	40	40	-	15	12	
16	Selçuk	Hadim	-	-	50	-	-	-	
17	Selçuk	Mut	40	40	40	-	14	12	
18	Selçuk	Sarayönü	-	-	40	-	-	-	
19	Trakya	Edirne	30	30	30	13	10	12	
20	YTÜ	Yıldız	40	40	40	9	8	13	
21	Gazi	TKMYO (B)	-	50	40				

Çizelge 2. Meslek yüksek okullarının öğrenci kontenjanları ve ÖSS yüzdeleri sıraları.

ÜNİVERSİTELERİMİZDEKİ DURUM

a) Öğretim Elemanları ve Anabilim Dalları

Üniversite ve akademilerde "kürsü" sistemi YÖK yasası ile jeodezi ve fotogrametri olmak üzere 2 "anabilim dalına" dönüştürülmüştür. İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeki Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği bölümü 1969 yılından beri faaliyet göstermektedir. 1991 yılına kadar jeodezi ve fotogrametri olmak üzere iki anabilim dalı olarak eğitim veren bölüm, 1991 yılından itibaren, Jeodezi, fotogrametri, kartoğrafya, ölçme tekniği ve uzaktan algılama anabilim dallarına ayrılmıştır.

Selçuk Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nde 1991 yılından beri, kartoğrafya, kamu ölçmeleri, jeodezi, fotogrametri ve ölçme tekniği olmak üzere 5 anabilim dalı bulunmaktadır. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde ise hâlen jeodezi ve fotogrametri olmak üzere 2 anabilim dalı bulunmaktadır. Görüldüğü gibi, YTÜ, SÜ, KTÜ ve İTÜ'ndeki anabilim dalı yapılanması birbirinden farklıdır.

Üniversitelerimizin lisans düzeyinde jeodezi ve fotogrametri eğitimi veren bölümlerindeki öğretim elemanları sayısı ise, toplam olarak 125'tir. Bunlardan 63 tanesi, araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır (Çiz. 3). Lisans üstü eğitim veren Boğaziçi Üniversitesi'nde ise 1 Profesör ve 1 Öğretim Görevlisi bulunmaktadır.

	İTÜ	YTÜ	SELÇUK	KTÜ	TOPLAM
Profesör	9	14	4	3	30
Doçent	6	4	-	2	12
Yrd. Doçent	2	1	4	6	13
Öğr. Görevlisi	2	1	4	-	7
Arş. Görevlisi	28	14	9	12	63
Toplam	47	34	21	23	125

Çizelge 3. Öğretim Elemanları.

Tüm üniversitelerimiz göz önüne alındığında, lisans öğretiminde 11195 öğretim üyesi, ön lisans öğretiminde ise 123 öğretim üyesi bulunmaktadır [4].

b) Öğrenciler

Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümleri'nin 1992/93 öğretim yılındaki öğrenci kontenjanları, İTÜ'nde 84, KTÜ ve SÜ'nde 63'er, YTÜ'nde ise 154'tür (Çiz. 4). Bu 4 üniversitedeki kontenjanların toplamı 364'tür. SÜ ve YTÜ'nde ikinci öğretim için ayrılan 90 kişilik kontenjan da eklenirse, toplam 454 olmaktadır. Üniversitelerimizdeki paralel sınıf sayıları İTÜ'nde 2, KTÜ'nde 1, SÜ'nde 2 ve YTÜ'nde 4'tür. Bunun, sınıflara düşen öğrenci sayısının azalması açısından, eğitimin kalitesine olan olumlu etkisi açıktır.

Üniv.	Genel kontenjan			ÖYS yüzdeler			1992 ikinci öğr. kont.
	1990	1991	1992	1989	1990	1991	
İTÜ	84	84	84	9	9	8	-
KTÜ	623	63	63	13	12	12	-
SÜ	63	63	63	13	12	12	50
YTÜ	158	158	154	11	12	11	40
Toplam	368	368	364				90

Çizelge 4. Kontenjan ve ÖYS yüzdeler sıraları.

BÜ'nde 5 doktora öğrencisi ve 8 master öğrencisi bulunmaktadır. Şu ana kadar 3 master mezunu vardır.

İTÜ'nde 1991 yılından beri "İngilizce destekli eğitim" verilmektedir. Bu eğitim için, İnşaat Fakültesi kontenjanı 108'dir. Zorunlu programa ek olarak 20 kredilik İngilizce ders alma zorunluluğu olan bu eğitime başlayabilmek için, İngilizce geliştirme sınıfına devam etmek veya Bölüm sınavını kazanmış olmak gerekmektedir. Lisan geliştirme sınıfı için Bölüm kontenjanı 20 kişidir.

Tüm üniversitelerimizde lisans öğretimine kayıtlı öğrenci sayısı 383277, ön lisans öğretimine kayıtlı öğrenci sayısı 81979, jeodezi ve fotogrametri mühendisliği bölümlerine kayıtlı öğrenci sayısı ise 2032'dir (4).

YTÜ Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü'ne 1992/93 öğretim yılında kayıt yaptıran öğrenciler arasında yapılan bir ankete göre, öğrencilerin mezun oldukları orta öğretim kurumları ise, şöyledir (Çiz. 5):

Lise	Anad. L.	TKML	Mes.L.	İ.Hatip	Tekn.L.	Öğr.L.	Toplam
117	11	5	5	5	5	2	150
% 78	% 7.3	% 3.3	% 3.3	% 3.3	% 3.3	% 1.3	

Çizelge 5. YTÜ öğrencilerinin mezun olduğu orta öğretim kurumları (1992/93).

Gene anket sonuçlarına göre, özel lise ve kolej mezunlarının, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü'ne hiç rağbet etmedikleri görülmektedir. Bölüm'e kayıt yaptıranlar arasında 7 coğrafi bölgemizin 5'inde düzenli ve dengeli bir dağılım gözlenirken (Marmara: 27, Ege: 30, Akdeniz: 29, Karadeniz: 24, İç Anadolu: 26); Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nden gelenlerin azlığı (Doğu Anadolu: 4, Güneydoğu Anadolu: 5) dikkat çekmektedir. Bunun nedenleri üzerinde kesin bir yorum yapabilmek için, tüm üniversitelerimizde benzer bir anketin yapılmış olması gerekir.

Diğer taraftan, kayıt yaptıran öğrencilerin büyük çoğunluğu yurtda kalmayı düşünmektedir ve ailelerinin gelir düzeyleri oldukça düşüktür (% 72'sinin aylık geliri 3.000.000 TL'sinin altındadır ve çoğunluğu ücretli kesimdedir). Tercihler ise 8. ve 15. sıralar arasında yoğunlaşmaktadır ki, bu da mesleğimizin prestiji açısından olumlu bir tablo çizmemektedir.

LABORATUVAR VE ALET DURUMU

Üniversitelerimizdeki Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümleri laboratuvarlarındaki âlet olanakları, Çizelge 6'da verilmiştir. Buna göre, GIS, uzaktan algılama gibi yeni teknolojilerin laboratuvar olanakları yetersiz görülmektedir. GPS hiç yoktur. Diğer taraftan, teodolit, takeometre, nivo gibi âlet sayıları da, öğrencilerin arazi çalışmalarında oldukça yetersiz kalmaktadır.

	İTÜ	YTÜ	KTÜ	SÜ	TOPLAM
Teod., Takeom.	81	30	85	41	237
Nivo	45	25	56	41	167
Total station	2	-	1	2	5
EDM	7	3	7	3	20
Fotogrametrik değ. âletleri	5	4	3	-	12
Uzaktan algılama sistemi (PC bazlı)	1	-	-	-	1

Çizelge 6. Alet donatısı.

DERS VE STAJ DURUMU

Üniversitelerimizdeki jeodezi ve fotogrametri mühendisliği bölümlerinde verilmekte olan toplam ders sayıları -ders ve uygulamalar- 196 ile 231 arasında değişme göstermektedir. İTÜ, YTÜ ve KTÜ, 196, 200 ve 203 gibi sayılarla bir benzerlik gösterirken, Selçuk Üniversitesi'nde bu sayı artış göstererek 231'e ulaşmaktadır. Ayrıca, seçmeli derslerin de hesaba katılmasıyla tüm Bölümler için toplam ders sayısının yaklaşık % 10 arttığı düşünülebilir. Meslek derslerinin, tüm derslere oranı açısından da gene İTÜ, KTÜ ve YTÜ % 53, % 55, % 60 oranında değişirken Selçuk Üniversiteis'nde % 65'e çıkmaktadır (Çiz. 7).

Ayrıca elde edebildiğimiz bilgilere göre, üniversitelerimizde yapılmış doktora sayısı da, yaklaşık olarak toplam 66'dır (İTÜ: 33, KTÜ: 18, SÜ: 3, YTÜ: 12).

	Meslek dersleri/ toplam ders	Toplam ders
İTÜ	% 55	196
YTÜ	% 60	200
KTÜ	% 53	203
SÜ	% 65	231

* Toplam ders olarak, ders ve uygulamaların toplamı alınmıştır.

* Bitirme ödevleri meslek derslerine katılmıştır.

* Sadece zorunlu dersler alınmıştır.

Çizelge 7. Ders durumu.

Her öğrenci, mutlaka yurt içinde veya yurt dışında kamu ya da özel sektörde üniversitelerin ön gördüğü süre kadar staj yapmak zorundadır. Üniversitelerde verilen teorik bilgiler, eğitim içerisinde verilen uygulamalar ve arazi çalışmaları yanında bu pratik çalışmalarla da bütünleşmektedir. Bu nedenle, bu stajların önemi büyüktür ve stajyer öğrencilerin statülerini, bunlara ödenecek ücretleri, çalışma koşullarını ve benzeri konuları düzenleyen mevzuatın güncelleştirilmesi gerekmektedir.

DEĞERLENDİRME

Anabilmi dallarının yeni oluşumu, mesleğimiz açısından da olumludur. Teknolojiler geliştikçe, konular da dallanmakta ve her konu, daha spesifik bir yapı kazanmaktadır. Bu nedenle, gelecekte mesleğimizde başka yeni bilim dallarının bile ortaya çıkabileceği düşünülebilir.

Meslek derslerinin, zorunlu derslere oranının yaklaşık % 60 olması uygun bir orandır ve gelişmiş ülkelerin üniversitelerindeki jeodezi ve fotogrametri mühendisliği bölümlerinin müfredatları ile uyum göstermektedir.

İTÜ'nde sürdürülmekte olan İngilizce destekli eğitim, meslek sahibi kişilerde aranan lisan bilme özelliğinin günümüzde kazandığı önem açısından çok yararlı bir uygulamalıdır. Diğer jeodezi ve fotogrametri bölümlerinde de bu veya buna benzer uygulamaların çok yararlı olacağı kanısındayım.

Türkiye'de bir öğretim üyesine düşen ortalama öğrenci sayısı, lisans düzeyinde 34, ön lisans düzeyinde ise 666'dır. Bu da, ön lisans düzeyinde eğitim verilen yerlerdeki öğretim üyesi sayısının çok düşük olduğunu göstermektedir. Jeodezi ve fotogrametri mühendisliği öğretiminde ise, 1 öğretim üyesine 43 öğrenci düşmektedir.

Laboratuvar olanakları her ne kadar iyi gibi görünse de, öğrenci sayısının fazlalığı karşısında yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle, olanakların artırılması gerekmektedir. PC- bazlı sistemlerin veya özellikle workstation sistemlerinin kurulması, günümüzde bilimsel ekip çalışmaları açısından kaçınılmaz olmuştur.

Stajyer öğrencilere yardımcı ve yol gösterici olmak, onları ucuz insan gücü kaynağı olarak görmemek gerekir. Çünkü staj yaptıran kişiler, öğrencileri yönlendirmekte ve dolaylı olarak onların eğitimine katkıda bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

- /1/ Gürbüz, Hayrettin;Şerbetçi, Muzaffer; Maktav, Derya: Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Eğitimi-Sivil Harita Mühendisliği Eğitim ve Öğretiminde 40. Yıl Sempozyumu , 11-12-13 Ekim 1989, İstanbul.
- /2/ 1992 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Basamak Kılavuzu, Ankara.
- /3/ 1992 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı, İkinci Öğretime Başvurma Kılavuzu, Ankara
- /4/ 1991-92 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri, ÖSYM Yayınları, No 1992-7, Ankara

BİLDİRİNİN TARTIŞMASI

ONUR GÜRKAN- Ben, geç kaldığım için yanılmış olabilirim, lisans üstü eğitim-öğretimden arkadaşımız bahsetti mi? Onu öğrenmek istiyorum.

HALİL ERKAYA- Ettim Hocam; hatta yansıda gösterdim Boğaziçi'ni.

ONUR GÜRKAN- Peki teşekkür ederim. Ben başka bir şeyi de vurgulamaya geldim. Lisans düzeyinde eğitim yapan bir başka kuruluş daha var. Burada ben görüyorum, en az 3 tane hocası var; bu da Harita Genel Komutanlığının Okulu.

HALİL ERKAYA- Onu da ifade ettim.

ONUR GÜRKAN- Ama lisans düzeyindeki araç-gereç, öğrenci kalitesi vesaire yönünden oralarla ilgili hiçbir istatistik de görmedim.

HALİL ERKAYA- Onlardan bir istatistik almadık.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun Sayın Magel.

HOIGER MAGEL- Bu konuda bizim Almanya'da yaptığımız araştırmada daha çok içerikleriyle de ilgili bazı dökümanlar gerekti. Daha doğrusu, bu derslerin içerikleriyle ilgili bilgiler biraz azdı ve bunların yüzde olarak sosyal derslerin meslek dersleriyle ilişkileri hakkında bilgi verirseniz memnun oluruz.

HALİL ERKAYA- Biz bu bildiriye hazırlarken, "1989 Yılı Sivil Haritacılıkta 40 ıncı Yıl Sempozyumu" düzenlenmişti. Burada bu ders programlarının sosyal dersler, meslek dersleri olarak aralıklı biçimde yer verilmişti. Tekrar olmasın diye bunlara biz, burada özellikle zaman almasın diye ağırlık vermedik.

OTURUM BAŞKANI- Peki, teşekkür ediyoruz. Başka soru sormak isteyen?.. Buyurun.

ŞENOL KUŞÇU- Verdiğiniz bilgide, orta öğretimde meslek elemanı yetiştiren yere değinmişsiniz. Ancak, bugün bilhassa benim konuşma sahan olan madencilikte, kurstan yetiştirme topografılık müessesesi var.

Acaba bunun hakkında bir araştırmanız veya bir şeyiniz oldu mu? Örneğin biz, maden harita teknikeri yetiştirirken MTA veya Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, kendine topograf yetiştirmektedir. Lise mezunlarını alıp, ortaokul mezunlarını alıp topograf yetiştiriyor. Bunun yasal dayanağı var mıdır? Böyle bu konuda bir şeyiniz var mı?

HALİL ERKAYA- Bu konuda kurumların kendi ihtiyaçlarını karşılamak için düzenledikleri kursların bir yasal dayanağı var mı, yok mu şeklinde bir araştırma yapmadık. Ama bu şekilde kurs düzenleyen kurumların başında Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, dediğimiz gibi TKİ, diğer yoğun olarak meslektaşların istihdam edildiği kurumları, Devlet Su İşleri, Karayolları gibi kurumları sayabiliriz.

Geçen yıl gazetelerde çıkan bir ilan benim dikkatimi çekmişti; Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nden yapılan bir ilandı. Bu, kendi meslek ihtiyacını karşılamak amacıyla kurs düzenliyordu.

Kursa girme koşulu; endüstri meslek lisesinin harita kadastro bölümünü bitirmiş olmak gerekiyordu. Bu benim çok ilgimi çekti. Acaba bu bölümü bitirenler doğrudan doğruya bir iş yapamıyorsa, sadece bir kursa alımı il; bunu bende bilemiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Başka soru sormak isteyen?

AYHAN KALYONCU- Ben, arkadaşşıma evvala açıklamalarından dolayı teşekkür ediyorum. Temelde sormak istediğim soru şu; izleyebildiğim kadarıyla 4 tane üniversitede lisans düzeyinde, 5 tanesinde ise lisansüstü düzeyinde eğitim veriliyor.

Yine izleyebildiğimiz kadarıyla, bu üniversitelerin öğretim kadrolarına baktığımızda farklılıklar var araştırma görevlisi İTÜ de çok geleceğe dönük olan bir yatırım yapmış, Yıldız'da hiç yok ya da az, bir iki tane doçent var yardımcı doçent hiç yok; böyle bir dağılım var. Bu şekilde bir öğretim üyesi dağılımının eğitimdeki etkisi nedir?

Sonra, günümüzde ülkemizde biliyorsunuz, üniversite sayısını çoğaltmak üzere bir girişim var. Şimdi bu değerlendirmeyi yaparken, bizim kendi mesleğimizin insanlarını yetiştiren kurumların çoğalması veyahut da düzeyinin yükseltilmesi yönünde mevcut üniversitelerde neler yapılması, siz bu çalışmanızın değerlendirmesini yaparken bu konulara ağırlık vererek bize ışık tutarsanız sevinirim.

HALİL ERKAYA- Şimdi buradaki öğretim üyelerinin sayısı bir noktada daha

önceki kadrolara, işte belli bir aşamaya gelmesi. Araştırma görevlileri burada 28-14 gibi görünüyor; ama, bunların ileride üniversite kalacak garantisi yok, bunların birçoğu ayrılabilenekte. Ve eğitimin kalitesini artırılması yönünde bir öğretim üyesi yanında sınıflara düşen öğrenci sayısı önemli bir etken; ikincisi laboratuvar olanaklarının önemli bir etken olduğu.

Bu üç etken; öğretim üyesi, sınıftaki öğrenci sayısı ve laboratuvar olanakları birlikte değerlendirilirse kaliteyi artırabiliriz. Bunların üçü bir arada olamadığı sürece eğitimin kalitesinin ben artacağını düşünemiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Başka soru sormak isteyen?.. Buyurun

DERYA MAKTAV- Ben sevgili arkadaşım Halil'in müsaadesiyle bir şey eklemek istiyorum. Buradaki tabloda biraz aktüel bir durum var esasında. Şöyle ki yeni çıkmış 1990'da çıkmış olan bir kanunla kadroya bakılmaksızın doçentler profesör oldular. Yani sadece işte birtakım şeyler yerine getirildikten sonra kadro olsun veya olmasın profesör olunca profesör sayısında büyük bir patlama oldu ve bu 1990'a geçerliydi. Ondan sonra doçent olan arkadaşların, benim gibi mesala, bundan sonra profesör olmaları için kadroya bağlılık faktörü halen geçerli. Bu nedenle profesör sayısındaki anormal durum o kanundan kaynaklanıyor. Üstteki öğretim üyeleri ve öğretim üyeleri ve öğretim yardımcıları için bu ayarım toparlarsanız 30, 12, 13 ve diğer öğretim öğretim görevlisi, araştırma görevlileri; bu fark biraz bundan kaynaklanıyor.

Birde bu 5'e ayrılması, biraz önce Halil'in de söylemiş olduğu gibi, 5 ana bilim dalına ayrılmış olması, 2'den 5'e dolayısıyla öğretim elemanı sayısında bir artış sağladı ve bizim bölümümüzde bu nedenle, yani bütün bölümleri kastediyorum, tüm öğretim elemanı sayısında artma; yani oda bir avantajdır. Daha önce jeodezi ve fotogrametri anabilim dalları var iken öğretim elemanı sayısı azdı. Anabilim dalları artınca dolayısıyla biraz kadrolar geldi ve araştırma görevlisi sayıları bu nedenle biraz arttı. Zannediyorumki 2 sene sonra veyahut da 3 sene sonra bu tamamen değişecek birtakım tablolar ortaya çıkarabilir, yeni bir olaydı. Bu nedenle bu tabloların pek şaşırtmaması gerekir.

OTURUM BAŞKANI- Bu konuyla ilgili bir ufak ekleme de ben yapmak istiyorum; verilen bilgide bir düzeltme yapmam gerekiyor. Biz de anabilim dalı sayısı 5 değil, henüz 2; ama 5 ile ilgili yakında bir çalışma yapılacak galiba. Bizimki henüz 2.

HALİL ERKAYA- Düzeltme için teşekkür ederiz.

OTURUM BAŞKANI- Başka soru sormak isteyen var mı? Evet, lütfen arkadan bir arkadaş geliyor.

ZAFER ÖREN- Önce sayın konuşmacıya açıklamalarından dolayı teşekkür ederim. Ben bu eğitim ve öğretim durumuyla gibi, biraz önce sayın

konuşmacı da açıkladı, mesleğimizin temel sorunlarından biri üniversiteler girişte nitelikli öğrencinin gelmemesi. Bunun kayraklarından birini ben ODTÜ ya da Boğaziçi gibi ingilizce öğretim yapan kurumlarda harita bölümünün olmaması olarak görüyorum.

Sayın Onur Gürkan'ın Boğaziçi'nde yüksek lisans çalışmalarının var olduğunu biliyoruz. Bunun lisansa dönüşmesi ya da ODTÜ'de böyle bir bölümün açılması haritacılığın da artık tercih nedenlerinden biri olacağını düşünüyorum.

Sayın konuşmacıdan, acaba üniversitemizin böyle bir çalışması var mı ya da yapılması düşünülüyor mu; bunu sormak istiyorum.

HALİL ERKAYA- Konuşmada belirtmiştim, yalnızca İstanbul Üniversitesinde İngilizce destekli eğitim verilmektedir. Burada normal programa ilaveten, normal olarak alınması gereken derslere ek olarak 20 kredilik ingilizce ders alınması gerekiyor. Bu yöndeki uygulama şu anda yalnızca İstanbul Teknik Üniversitesi'nde bulunmaktadır, lisans seviyesinde eğitim veren, öğretim veren. Öbür üniversitede bu yönde bir gelişme şu anda görülüyor.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun Erol Bey.

EROL KÖKTÜRK- Az önceki soruyu ben arkadaşımıza yönelteceğim. Daha önceki kurultaylarda, anımsadığım kadarıyla, Ankara merkezi bir bölümün açılması konusunda kurultay kararları da alınmıştı. Ben şimdi soruyu Ankaralı meslektaşlarıma yöneltmek istiyorum. Ankara'da oturan meslektaşlarımız bugüne kadar bunun için neler yaptılar?

OTURUM BAŞKANI- Evet, konuyla ilgilenen bir Ankaralı arkadaş arıyoruz. Benim bu konuda bir yetkim yok. Hayrettin bey belki bu konuda bize bilgi verebilir. Hayrettin bey burada mı acaba? Sayın Yüksel Akın bey bir açıklama yapacaklar.

A. YÜKSEL AKIN- Gerçekten bölümünüzün Ankara'da olmaması bir eksiklik, bunu yıllarca biz de hissettik. Bakanlık olarak, Genel Müdürlük olarak en yetkili kuruluşa başvurumuz da olmuştur. Başvurumuzda, böyle bir bölüm açıldığı takdirde laboratuvar yönünden, eleman yönünden bütün Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nden imkânları yönünden yardımcı olacağımıza da resmen ulaştırdık; ama biz bunu başaramadık. Burada bir temenninin ötesinde bu işin bir an önce Ankara'da gerçekleşmesi en büyük dileğimdir; Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü olarak her türlü desteği de veremeye hazır olduğumuzu bilgilerinize sunmak isterim.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdür.

Sanıyorum bu konuda konuşmak isteyen çok, tabii çok önemli bir konu. Ama bir defa da programı büyük ölçüde taşıyoruz; ama, zararı yok 5 dakika taşalım. Sırayla şuradan evet, lütfen.

Söz isteyen, soru sormak isteyen, açıklama yapmak isteyen bir iki arkadaşta daha söz vereceğim, ondan sonra ikinci bildiriye geçeceğiz.

ENVER ÜLGER- Ben arkadaşıma teşekkür ediyorum, daha doğrusu arkadaşlarıma; böyle bir çalışma yapmaları en azından hepimizin gözünü açmak zorunda.

Demir arkadaşımız soru soruyor diyor ki, "İngilizce eğitim yapan bir yerde bu bölüm açılrsa, haritacılığın düzeyi yükselir" diyor. Yani şöyle anlamak olanaklı mı acaba? Yıldız Üniversitesi, İTÜ, Karadeniz Selçuk kapatılın mı , niteliksiz eğitim mi yapıyor? Yani bunların eğitimin düzeyinin artırmak zorundayız. Daha çok bölüm açmadan çok, eğitimin düzeyini artırılmak zorundayız. Biz buna bakmıyoruz da, daha çok açılmalı... Belki açılma, o da düşünülebilir; ama önemli olan şu andaki harita mühendisleri niteliğinin artırılmasıdır, çıkacak harita mühendisinin niteliğinin artırılmasıdır. Bu konuya da böyle bakmak da yarar var.

OTURUM BAŞKANI- Sayın Profesör Hayrettin Gürbüz bir açıklama yapacaklar; buyurun.

HAYRETTİN GÜRBÜZ- Aslında açıklama değil; güncel bir konu hakikaten, tartışmaya da açık bir konu. Acaba meslektaşlarımızın sayısını mı artıralım, yoksa öğretim düzeyini yükselterek daha kaliteli personel mi yetiştirelim veya her ikisini beraber mi ele alalım? Buna göre her ikisini beraber ele almamız lazım. Arkadaşlarımız hatırlarlar, oda kayıt numarası eski olanlar, küçük olanlar hatırlarlar, vaktiyle bu kurultaylarımız bir aile toplantısı gibi, daha doğrusu kurultay da olmazdı da kongrelerimiz bir aile toplantısı gibi olurdu, o kadar gayret göstermemize rağmen hiç kimsenin ilgisini de çekmezdik. Bakınız bu seneki kurultay gerçekten göğsümüzü kabartacak biçimde başladı ve öyle de devam ediyor. Şu kadar dinleyici kolay kolay bulamıyorduk.

Bana göre bunun bir sebebi de, mutlaka birçok sebepleri var, bir tanesi de bana göre sayının artmış olması. Sayının artmasından korkmamalıyız, ancak sayıyı niteliksiz biçimde arttırmayı da ben karın şişerek, vaktiyle bir saygıdeğer politikacımızın ifade ettiği gibi karın şişmanlama olarak tarif ediyorum, o şekilde değil, kaliteye de dikkat ederek sayımızın da artırılmasında yarar var diye düşünüyorum. Bundan 3 sene önceydi galiba, teknikerlerin bir kurultayında benim bir bildirim vardı; Batı Almanya'da toprakları bizim ülkemizin üçte biri olmasına rağmen, o tarihte 10 bin tane harita mühendisi vardı; bizde o sırada 3 bindi, Ben bunu söylediğim zaman, kurultaya başkanlık eden çok değerli bir öğretim üyesi arkadaşım sonradan bana, "Böyle şey mi olur; yanlış bu bilgiler" dedi. Ondan sonra ertesi gün Almanca mecmuadan getirip kendisine gösterince, yeniden özür dileyerek düzeltti.

Yani şunu arz etmek istiyorum: Ülkemizin büyüklüğü, tek başına bu bile dik-

kate alınsa, ülkemizdeki harita kadastro faaliyetlerine ilişkin hizmetler dikkate alınsa bile, bu sayı bana göre son derece az ve yetersizdir. Bugün arkadaşlarımız da görüyorlardır, ellerindeki işlerin gerek hacim itibariyle demeyeyim, belki de dayanakları itibariyle yetersizlikleri de belki bu sayı noksanlığının, zamanında varılan sayı noksanlığının yarattığı bir sonuçtur.

Evvala şunu herkesin kabul etmesi gerekir, ben de doğrusu gönülden inanıyorum: Ankara'da mutlak lisans ve lisansüstü eğitim yapan bir öğretim kurumunun bulunması lazım mesleğimize ilişkin. Evet, tabii taşrada da birçok faaliyetler olduğunu duyuyoruz Ankara, İstanbul, İzmir dışında; ama gelişme ve uygulamanın merkezi, ilerideki gelişme düşünülerek ve uygulamanın merkezi olması dikkate alındığında Ankara'nın en uygun yer olduğunu da sanıyorum herkes ittifak eder.

Yalnız ülkemizdeki uygulamalar değil, bakınız çok yakın bir zamanda belki Türkiye Cumhuriyetlere, nitekim Sayın Genel Müdürümüzün Zonguldak'ta verdiği bir konferanstan esinlenerek arz ediyorum, 22 milyon kilometrekarelik sadece Sovyet Rusya'nın -şimdi Sovyet de demeyelim artık- Rusya'nın toprakları kadastro hizmetleri için bizden yardım bekliyor. "Hadi yapın" deseler ve biz de hakikaten yapmak istesek, kiminle yapacağız arkadaşlar? Bir potansiyel güç olarak elimizde var olmasıyla... "Efendim nitelik..." Nitelik sayı artmasıyla kendini daha iyi gösterir. Tabi bir seleksiyon olacaktır. Gerçekten yeterli olanlar seçilecektir, yeterli olanlar iş yapabilecektir; bu, kaliteyi teşvik edecektir. Şimdi bütün mühendisler iş sahibi iken, yarın master yapanlar sadece iyi işler bulabilecekler, ondan sonra doktorayı teşvik edecektir bu. Sanıyorum kalite içinde, kaliteye giden yolun mutlak bir tanesi sayıdan geçiyor. Ben bunu arz etmek istedim.

OTURUM BAŞKANI- Bu konuyu kapatmadan bir söz vermek istiyorum. Arkadaşımızın hazırladığı bu bildiri de benim de dikkatimi, özellikle bu meslek yüksekokullarının durumu ilgilendirdi. Bayağı beni şaşırttı, bu kadar olduğunu bilmiyordum, 21 tane meslek yüksekokulu var. Her ne kadar bildirinin adı jeodezi, fotogrametri mühendisliğinin eğitim olarak alınmışsa da, arkadaş, bu konu üzerine eğilmesini memnuniyetle karşıladığımı bildirmek isterim.

Ayrıca bu konu üzerinde biraz daha durmamız gerekiyor; çünkü, bu tekniker düzeyindeki, bu meslek adamının yetiştirilmesinden, belli bir ihtiyaca cevap vermesinden sorumlu olduğumuzu düşünüyorum. O bakımdan bu konudaki çalışmalarını daha da ilerletmemiz gerekir diye düşünüyorum. Verilen rakamlardan da anlaşılıyor, bu meslekokullarında eğitim kimler tarafından da yapılıyor, onu bile tesbit etmek herhalde oldukça güç. Ve öyle anlaşılıyor ki, bu bugün 21 tane, belki yeni üniversitelerde 8-10 tane daha yeni meslekyüksek okulları açılacaktır. Bu acaba meslekte bir kargaşa yaratmayacak mı diye endişe ediyorum.

Böylelikle arkadaş, tekrar teşekkür ediyorum.